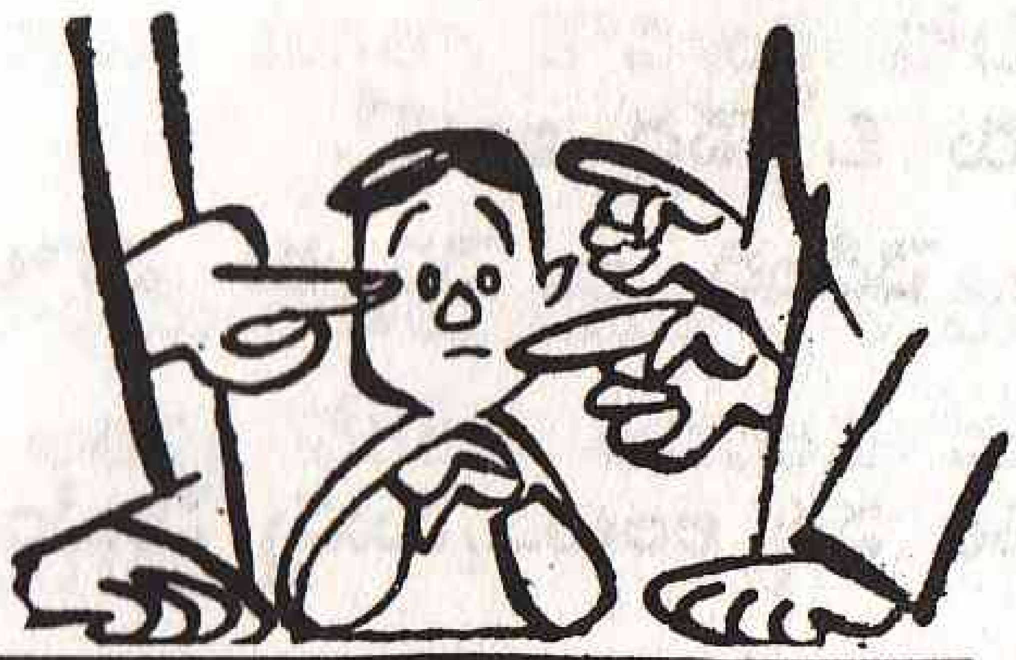

1 అసమర్థుడి కథ

రామిరెడ్డిగారు కథ ఆరంభించారు.

అనగనగా ఓ పెద్ద బస్తీ, పేరడక్కు. చెబితే ఫలానా ఊరును అవమానించామన్నమాట కన్నా – మిగతా ఊళ్ళను వదిలేశామన్న బాధ పీకుతుంది.

మ్యునిసిపాలిటిక్స్‌కు పాఠాల పుస్తకాలు రాయదల్చుకున్న వాడు ఆ ఊరెళ్లాలి. ఏ ఊరనకు. జనం కూడా అన్ని రకాలూ చూస్చూసి రాటుదేలారు. నిజాన్నీ అబద్ధాన్నీ కూడా అబద్ధంగా, మంచినీ చెడ్డనీ కూడా చెడ్డగా, కుడినీ ఎడవనీ కూడా 'కుడి'గా ఎంచడం, అన్నిటికీ కుడి ఎడంగా పోవడం, అవసరం ఒకటే అడుగుగా నడవడం, చూచిన దాన్ని చూడనట్టే పోవడం రివాజైపోయింది.

లంచాలు రుసుముల స్థాయికి వచ్చి గౌరవ ప్రతిష్ఠలు గడించేసుకున్నాయి. సిఫార్సులు అధికార్ల ఉత్తర్వుల హోదా గడించేసుకుని పబ్లీకున పై మీద కండువా వేసుకు తిరగసాగాయి. ధర్మాసుపత్రి రంగునీళ్లు మందుల స్థాయిలో ఆ యా స్థానాలను అలంకరించాయి. పరువు గలవారి పన్నుల బరువులు కూడా అపన్నులే మిగతా బస్తాలూ గంపలతోపాటు మోసే అవకాశం వచ్చింది.

"నిజమే. పన్నులనేవి ముందెర అచ్చుకునే తాహతున్న వాళ్ళనుంచి కిందికి దిగబాకి, బీదాబిక్కీ మీద పడితే, వాళ్ళెలాగా అట్టే కాలం ఇచ్చుకోలేరు. కాబట్టి, క్రమంగా చిక్కి సగమౌతాయి. లోపాయికారీ రుసుముల వల్ల, నిపుణుల ఉపాయాల వల్ల మరింత చిక్కిశల్యమై చివరికి హరించిపోతాయి. పన్నులను పూర్తిగా రద్దుచేసే పద్ధతి అదే" అన్న వాదం శాస్త్రం అయింది.

కాని దాందుంపతెగ ఆ తరం జనాభా మరికొన్నాళ్ళు అలాగే ఉంటే, కొత్త సజ్జు పోగవకుండా ఉంటే ఆ ప్రకారమే జరిగేది. అందుకే సంతాననిరోధం అవసరమంటారు. మొత్తానికి అక్కడ కథ అడ్డం తిరిగింది. కుర్రాళ్ళు పెద్దాళ్ళె గుసగుస లారంభించారు. న్యాయం, ధర్మం, నీతి, అవినీతి అంటూ పుస్తకాల మాటలూ, కుర్రతనపు వాదాలూ, చర్చలూ ఆరంభించారు. లేనిపోని మాటలనగా అనగా వినగా వినగా ఉన్న పాతవాళ్ళకు కూడా చిన్ననాటి ముచ్చటలు గుర్తుకొచ్చాయి. క్రమంగా పెద్దా చిన్నా కూడా ఏకమై ఈ ఊరి వరుస బాగులేదు అనుకునేదాకా వచ్చారు. నాలుగేళ్ళాయి అక్కడ హాయామ నడుపుతున్న జనస్వాములకు ఈ

వరస నచ్చలేదు. ఈ ఊరి వరస ఏమీ బాగులేదని వాళ్ళు అనుకున్నారు. ఎల్లక్షను దగ్గర పడుతోంది.

పెద్దలంతా సభ జేరారు ఓ పెద్ద ఇంట్లో.

"లాభం లేదు. ఊరు చెడింది -. చెప్పాడు మాటలు విని కట్టు దప్పింది" అన్నాడొకాయన.

"అవును. మనం ముసలి నక్కలంట....మొన్న మీటింగులో ఆ వెధవెవడో వాడు పబ్లిగ్గా అనేశాడు."

"మీరు తరవాత విన్లేదు గావున...సభకొచ్చిన జనాభా కేకలు..."

"అడ ఎవడు వింటాడు ఈ మీటింగు వెధవల మాటలు విన్లేక చస్తూంటే, జనం మాట కూడా ఎక్కడ వింటాం."

"మరే. వాళ్ళు అదే మాట "ఓల్డు బాండికూట్స్" అన్నారు. అంటే ముసలి పందికొక్కులని..."

"అయ్యా ఈ గొడవలకేం గాని, కర్తవ్యం ఆలోచించండి. ఈసారి ఛైర్మనుగిరికి...." అన్నాడొకాయన.

"నావల్ల కాదు" అన్నాడు ఛైర్మనుగారు.

"అదే. అదే. మీరేకాదు. ఈ మాటు మన ఎవరివల్లా కాదు. ఇపుడు మూడో పార్టీ ఒకటి అఘోరించిందా మరి."

"మరే. వీళ్ళెక్కడొచ్చారండీ మధ్య మన ప్రాణానికి"

"ఎడ్రెసు తరవాత కనుక్కుందాంగాని అసలు సంగతి ఆలోచిద్దాం"

ఆలోచించి, వాదించి, తిట్టుకుని, మొత్తుకుని చివరికి రాజీ మార్గానికి వచ్చారు... ఈసారి పెద్దతరం వాళ్ళెవరూ ఛైర్మనుకు నిలబడరాదని, నిల్చినా లాభం లేదనీ, ఎదటివాళ్లు మాంచి వయసులో వున్న చాకుల్లాంటి కుర్రాళ్ళను నిలబెడుతున్నారు గాబట్టి తాము వాళ్ళకన్నా చిన్నవాణ్ణే నిలబెట్టాలన్నారు. వాళ్ళ భాషే మాట్లాడేవాణ్ణే, దాదాపు వాళ్ళ సజ్జుతో కలిసి తిరుగుతుండేవాణ్ణే తేవాలన్నారు. వాళ్ళు పొడిచేస్తామన్నవన్నీ మనవూ పొడిచేస్తామనీ అవేకాక మరి నాలుగు ఘనకార్యాలూ చేసవతల పారేస్తామనీ ప్రకటించాలన్నారు. ఛైర్మనుగారి బ్రదరు ఇందుకు అన్నివిధాలా తగ్గవాడన్నాడొక సభ్యుడు. "మా వాడు ఒప్పకోడు" అన్నారు ఛైర్మనుగారు నవ్వి. బంధుత్వాలనుబట్టి ఎన్నుకోవడం ఈసారికి వాయిదా వేద్దామన్నాడాయనే మరో క్షణం ఆగి.

చుట్టమైనా దెయ్యమైనా ఎవడైనా మొత్తం మీద మన చెప్పచేతల్లో ఉండేవాడు కావాలి కదా అన్నారింకొకరు.

చివరి కందరి దృష్టి సుబ్బారావు అనే కుర్రాడి మీదకు పోయింది అప్రయత్నంగానే. పంచకల్యాణి లాటి వాడన్నాడొకాయన. జనంతో కలివిడిగా ఉంటాడు... అబ్బా అతనంటే ప్రాణం పెడతారు... కొన్ని పేటల్లో - పెట్టరూ మరీ, వాళ్ళంటే అతనూ ప్రాణం పెడతాడు గదా... మరే, వరదా వానా కరువూ కలరా అశుభం ఏవొచ్చినా ఊరంతా సందడిగా తిరిగి చేతనైన సాయం చేస్తాడు... చేయిస్తాడు మరీ. చేయించే దక్షతా సామర్థ్యం ఉన్నాయి... అసలు మనవిపుడు ఎన్నుకోకబోయినా రేపోమాపో వాడే వస్తాడు పవరులోకి...

సెభాష్, ఇటు డబ్బూ, అటు ప్రజ్ఞ పలుకుబడి కలిస్తే గెలుపు గారంటీ అన్నారు ఛైర్మనుగారు... అతగాడిదే కాదు, మిగతా కౌన్సిలర్ల పోటీలో కూడా అతన్ని బట్టి మన అబోరు దక్కుతుంది.

చివరికి అభ్యర్థి సుబ్బారావును ఖరారు చేసుకొని లోపాయికారీ తీర్మానం చేశారు. తరవాత వారంరోజులూ అతన్ని చేరదీసి ఆదరించి మంచీ చెడ్డా అడిగి, సాధక బాధకాలు బోధపరచి ఒప్పించాడు.

"మీవంటి పలుకుబడి గలవా రండదండలుంటే ఏడాది తిరిగే సరికి ఈ ఊరు రూపురేఖలే మారిపోతాయి. స్టేట్ గవర్నమెంటుతో పోట్లాడి కావలసిన స్కీములు శాంక్షన్ చేయించుకోవచ్చు" అన్నాడు సుబ్బారావు.

జోస్యం నిజమైంది. ఎలక్షనులో సుబ్బారావు గెలిచాడు. అతన్ని బలపరచినవారూ గెలిచారు. విందులూ వినోదాలూ భారీ ఎత్తున జరిగాయి. ఛైర్మను ఎక్కడా కనపడ్డం అన్నాడొకాయన... సుస్తీయేమో... అబ్బే మొహమాటం అయుంటుంది, మరీ చిన్నవాడు కదా, సిగ్గుపడుంటాడు. అయినా కాపోయినా హోదా గలచోట కూర్చోవడం ప్రతి కుర్రవెధవకి నప్పుతుందాండీ. ఎబ్బెట్టుగా ఉండదూ... పోదురూ ఎంత సిగ్గయితే మాత్రం టీపార్టీలకి రాకపోతే ఎలాగయ్యా – ఇలాటివాడింకేం చేస్తాడు ఛైర్మనుగిరి...

ఈమాట మర్నాటి నుంచి మరి కొందరు కూడా అన్నారు. మునిసిపలాఫీసులో వాళ్ళు ఒళ్ళు బలిసి పొగరెక్కుతున్నారు. రాత్రి తెల్లవార్లూ ఆఫీసు గదిలో దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఇలా దుబారా చేస్తే అయినట్టే అంటూ వీధుల వెంట తిరిగారు కొందరు.

కాని తెల్లవార్లూ ఛైర్మను ఆ గదిలోనే ఉన్నాడనీ, మేలుకొని ఉన్నాడనీ, పనిచేస్తున్నాడనీ వాళ్ళకు తెలిసింది కాదు. తెలిసింతరువాత ముక్కున వేలేసుకున్నారు. "తెల్లవార్లూ ఆఫీసులో పనేవిటీ – కొత్తబిచ్చగాడు పొద్దెరగడన్నట్లుంది" అన్నారు. "నాకర్థం కావడంలేదు" అన్నారు.

ఛైర్మను వరస చాలామందికి అర్థం అయేసరికి కథ చాలా దూరం వెళ్ళిపోయింది.

ధర్మాసుపత్రి తనిఖీ, డాక్టరుకు బదిలీ రెండు రోజుల తేడాలో జరిపించాడు. కేసు సంగతి ఆలోచించి విరమించుకున్నాడు. కాంపౌండరును సస్పెండ్ చేయించాడు. కొత్త డాక్టరూ, కొత్త మందులూ, కొత్త పద్ధతులూ చూస్తుండగా వచ్చేశాయి. కమీషనర్ సంగతి పూర్వాశ్రమంలోనే కొంత తెలిసి ఉన్నందువల్ల, మిగతాది తెల్సుకుని ఆయన చేత మూడు నెలల సెలవు పెట్టించేశాడు. పన్నుల శాఖల వారిని అందులోనే అట్నించిటో, ఇట్నించటో జరిపించి ఒకరి కింక్రిమెంటూ, ఒకరికి వార్నింగూ వంతున పంచిపెట్టాడు. పాత బకాయి పురాణాలు పైకి తీయించాడు. అక్కౌంట్ల మహాకవులకు సన్మానాలు చేయించాడు. నాలుగేళ్ళనాటి ఎలక్షనుకు చేసిన వాగ్దానాలు తీయించి గత మూడేళ్ళవి పరిశీలించి ఒక్కొక్కటే పనులు ఆరంభం చేశాడు. రాజవీధిలో, చౌకు దగ్గర, బజారులో లేచిన ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్ దుకాణాలను తీయించి వారికి వసతులు చూపించాడు. పాలూ, వాటిలో పాపాలూ బేరీజు వేయించాడు. ఇన్‌కంటాక్సు వాళ్ళకి మాట సాయం చేశాడు. ఇళ్ళూ వాకిళ్ళూ చూసి పన్నులు తిరగతోడించాడు.

మునిసిపల్ మార్కెట్‌లోని "మిగతా ఇరవై దుకాణాల మీద" రశీదుగల అద్దెలు ఏర్పాటు చేయించాడు.

ఈ యజ్ఞం జరుగుతుండగానే, ఆరంభించిన కొత్తలోనే ఊళ్ళో పెద్దల్లో తన పెద్దలకు ముళ్ళూ, సూదులూ గుచ్చుకోవడం వారు సుతారంగా అయ్యో అమ్మో అనడం గమనించాడు. పాత ఛైర్మనుగారినీ, మరిద్దరి పెద్దల్నీ పెద్దరోడ్డు సంగతీ వంతెన సంగతీ కనుక్కుందుకని రాజధానికి పంపించి అది అయేదాకా రావద్దని మంచి మాటల్తోనే కట్టడి చేశాడు.

అయినా వాళ్ళు నెల్లాళ్ళ తిరిగేసరికి ఎక్కడ పన్లక్కడ వదిలి తిరిగి చక్కా వచ్చారు.

అక్కడి ఉదంతం నివేదించే నిమిత్తం ఒక ఎమర్జెన్సీ మీటింగు వెయ్యమన్నారు.

మూడోనాడు సాయంత్రం మీటింగయింది.

మాజీ ఛైర్మనుగారు లేచి తమ నివేదిక తరువాత అందజేస్తామనీ, ముందర ఈ పురపాలక సంఘ పరిపాలన సంబంధంగా ఏర్పడ్డ విపరీత పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వీటి గురించి రాజధానిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారికి అందిన ఫిర్యాదుల మహజర్ల దృష్ట్యా తమ నివేదికపై చర్చ వాయిదా వెయ్యాలని కోరారు.

అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఆమోదం పొందింది.

ఉత్తర క్షణంలో ఆయనే, కొత్త ఛైర్మనుగారు పరిపాలనలో అనుభవం చాలని వారైనందువల్ల పనులన్నీ గందరగోళం అయిపోయాయని చెప్పి, కొన్ని కారణాలు టూకీగా వివరించి, ఛైర్మను సుబ్బారావుపై అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రతిపాదించారు. అట్టే చర్చ లేకుండానే తీర్మానం నెగ్గిపోయింది...సుబ్బారావు మళ్ళీ ప్రజల్లో పడ్డాడు.

☆ ☆ ☆

"సుబ్బరాజూ, ఇదీ కథ. మరి అంత ధాటిగా, సూటిగా పనులు చక్కబెట్టి ప్రజోపయోగ కార్యాలు అన్నీ చేసి, పురపాలక సంఘం రాబడి పెంచి, బకాయిలు తగ్గించి, ఆస్పత్రి బాగుచేసి ప్రజల్ని సంతోషపెట్టినవాడూ – అదిన్నీ కొద్దినెలలలోనే – అసమర్థుడనిపించుకుందుకు కారణం ఏమిటి? అతని మీద అవిశ్వాస తీర్మానం తెచ్చి ఎందుకు పడదోశారు? చెప్పు" అన్నారు రెడ్డిగారు.

"అందుకే – అన్న పన్లన్నీ చేసినందుకు. ఎలక్షనులో లక్ష చెప్తారు కాని చెప్పినవన్నీ చెయ్యడం తెలివితక్కువ తనమే. ఏ పనీ చెయ్యకుండా పదవిలో ఉండడమే సమర్థుడి లక్షణం. సుబ్బారావు అసమర్థుడు కాబట్టి చెప్పిన పన్లన్నీ చేసి అయిన వాళ్ళకు హాని చేశాడు" అన్నాడు సుబ్బరాజు.

రామిరెడ్డిగారు లేచివచ్చి సుబ్బరాజు భుజం తట్టి "సెభాష్ వృద్ధిలో వస్తావు" అన్నారు.

సుబ్బరాజు లేచి నిలబడ్డాడు.

"రేపు రా" అన్నాడు రెడ్డిగారు.

★ ★ ★